

O B S A H

1	Předmluva	5
2	Základní otázka pedagogiky v praxi – jak studovat	7
2.1	Několik poznámek k zásadám samostatného studia	7
3	Význam pedagogické teorie pro pedagogickou praxi	15
3.1	Pedagogická teorie	15
4	Základní kategorie pedagogiky a jejich pojetí	19
4.1	Pedagogika	20
4.2	Výchova	21
4.3	Vzdělávání (vzdělání)	23
4.4	Vyučování	24
4.5	Učení	25
4.6	Trénink	25
5	Člověk a výchova	27
5.1	Faktory vývoje	28
5.2	Názory na význam výchovy	33
6	Cílové, obsahové a metodické otázky vzdělávání	37
6.1	Cíle vzdělávání	37
6.2	Obsah vzdělávání	39
6.3	Metodika, metodická koncepce	40
6.4	Vzdělání všeobecné, odborné, formální a materiální	44
7	Efektivita vzdělávání	47
7.1	Pedagogická a ekonomická efektivita vzdělávání	47
7.2	Pedagogické zásady	51
8	Osobnost pedagoga	57
8.1	Pojem „osobnost pedagoga“	57
8.2	Struktura osobnosti pedagoga	59
8.3	Pedagogická komunikace	64
8.4	Perspektivy pedagogů v ČR	65
9	Institucionalizace vzdělávání	69
9.1	Vzdělávání a vzdělávací instituce	69

9.2 Škola jako základní vzdělávací instituce	70
9.3 Vývoj školy v českých zemích	72
9.4 Současná podoba českého školství	77
10 Vzdělávací politika	83
10.1 Vzdělávací politika a společnost	83
10.2 Mezinárodní tendence ve vzdělávání	86
10.3 Tendence rozvoje vzdělávání v České republice	95
11 Teorie pedagogiky	99
11.1 Vědecké pojetí pedagogiky	100
11.2 Prameny pedagogiky	105
11.3 Nejdůležitější souborné práce o pedagogice	108
12 Historické mezníky ve vývoji výchovy a pedagogiky	111
12.1 Výchova a pedagogika ve starém Řecku	111
12.2 Výchova a pedagogika Starého Říma	119
12.3 Výchova a pedagogika středověku	121
12.4 Výchova a pedagogika v období renesance, humanismu a reformace	123
12.5 Pedagogické osobnosti 17. a 18. století	132
12.6 Pedagogické osobnosti 19. století	135
12.7 Pedagogické osobnosti 20. století	139
12.8 Současné teorie vzdělávání	143
13 Některé aktuální problémy současné pedagogiky	149
13.1 Pedagogická terminologie	149
13.2 Současný systém českého školství (aktuální proměny, situace, problémy)	150
13.3 Učitel a systém jeho hodnocení	154
13.4 Efektivita a kvalita vzdělávání v současnosti	159
13.5 Evaluace ve vzdělávání	160
13.6 Gramotnost	161
13.7 Některé další vlivy na zvyšování rozsahu a kvality vzdělanosti ve společnosti	162
Závěr	165
Literatura	167